

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

28 בנובמבר 2006

267

ז' בכסלו התשס"ז

עמוד

166 ..... הצעת חוק עבודת הנוער (תיקון מס' 11), התשס"ז-2006

167 ..... הצעת חוק החניכות (תיקון מס' 5), התשס"ז-2006

הצעת חוק עבודת הנוער (תיקון מס' 11), התשס"ז-2006

- תיקון סעיף 25¹ .1 בחוק עבודת הנוער, התשי"ג-1953, בסעיף 25, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) (1) הוכרז מצב מיוחד בעורף לפי סעיף 19 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951², או הוצא צו הקורא ליוצאי צבא להתייצב לשירות מילואים לפי סעיף 34 לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986³, רשאי שר התעשייה המסחר והתעסוקה להתיר העבדת צעיר גם אחרי השעה 23.00, במקום שבו עובדים במשמרות או כאשר עבודת הצעיר נחוצה בשל המצב המיוחד בעורף או הקריאה לשירות מילואים כאמור.
- (2) תוקפו של היתר לפי פסקה (1) יפקע במועד שבו פקע תוקפם של ההכרזה או של הצו כאמור באותה פסקה שבעקבותיהם ניתן ההיתר, או במועד אחר שנקבע בהיתר."

ד ב ר י ה ס ב ר

לפיכך, מוצע בהצעת חוק זו לנתק את הויקה בין מצב חירום במדינה לבין התרת העבדת צעיר אחרי השעה 23:00 במקום שבו עובדים במשמרות, כך שמתן היתר כאמור יתאפשר במקרים של הכרזה על מצב חירום בעורף או קריאה לשירות מילואים ולא יהיה תלוי בהכרזה על מצב חירום.

כן מוצע לקבוע כי היתר כאמור יכול שיינתן גם במקום שבו לא עובדים במשמרות אם הדבר נחוץ בשל ההכרזה או הקריאה כאמור.

התיקון המוצע תואם את רוח אמנה 79 של ארגון העבודה הבינלאומי שאותה אישרה מדינת ישראל, אשר אינה מאפשרת העסקת צעיר לאחר השעה 23.00, אלא לשם הופעה אמנותית או הכשרה מקצועית או במקרה שמתקיים בפועל מצב חירום.

יצוין כי ההסדר המוצע לא יהול לענין צעיר שמגויס לעבודה במפעל חיוני לפי חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967, וזאת בהתאם להוראות החוק האמור.

השפעה על זכויות הילד

החוק המוצע תורם להגנה על בני נוער מפני ניצול בעבודה שהיא אחת מהתכליות החשובות של חוק עבודת הנוער המעוגנת באמנת האומות המאוחדות בדבר זכויות הילד, אשר אושרה על ידי עצרת האומות המאוחדות ביום כ"ב בחשון התש"ן (20 בנובמבר 1989) ושאושרה בידי מדינת ישראל.

בללי

סעיף 25 לחוק עבודת הנוער, התשי"ג-1953 (להלן – חוק הנוער), קובע בסעיף קטן (ב) לאמור:

"(ב) בתקופה שבה קיים במדינה מצב של חירום בתוקף הכרזה לפי סעיף 9(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, רשאי שר העבודה להתיר העבדת צעיר במקום שבו עובדים במשמרות, גם אחרי שעה 23.00."

הסעיף האמור מאפשר לשר התעשייה המסחר והתעסוקה להתיר העסקת מי שמלאו לו 16 שנים אך טרם מלאו לו 18 שנים (להלן – צעיר) במקום עבודה שבו עובדים במשמרות, גם אחרי השעה 23.00, וזאת כאשר קיים במדינה מצב חירום בתוקף הכרזה לפי סעיף 9(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948.

הכרזה על מצב חירום קיימת במדינה משנת 1948. סעיף 38 לחוקי-סוד: הממשלה, שענינו הכרות מצב חירום, קובע כי הכנסת רשאית להכריז על מצב חירום אם ראתה שקיים במדינה מצב כאמור וכי תקופת תוקפה של הכרות הכנסת לא תעלה על שנה אחת, ואולם היא רשאית לחזור ולהכריז על מצב חירום כאמור למשך שנה אחת בכל פעם.

על פי החלטות הממשלה – מס' 2014 מיום 16 במאי 1997, מס' 3429 מיום 22 במרס 1998 ומס' 1780 מיום 4 באפריל 2005, יש לפעול להתאמת החקיקה הקיימת למצב שבו תבוטל ההכרזה על מצב חירום.

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 115; התשס"א, עמ' 87.

² ס"ח התשי"א, עמ' 78.

³ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

[החמ 55-2]

הצעת חוק החניכות (תיקון מס' 3), התשס"ז-2006

1. בחוק החניכות, התשי"ג-1953, בסעיף 2(ב), פסקה (1) – תימחק.

תיקון סעיף 2

ד ב ר י ה ס ב ר

על פי החלטות הממשלה – מס' 2014 מיום 16 במאי 1997, מס' 3429 מיום 22 במרס 1998 ומס' 1780 מיום 4 באפריל 2004, יש לפעול להתאמת החקיקה הקיימת למצב שבו תבוטל ההכרזה על מצב חירום.

לפיכך, מוצע בהצעת חוק זו לנתק את הזיקה בין מצב חירום במדינה לבין התרת העבדות נער במקצוע שלא כחניך, ולבטל את פסקה (1) שבסעיף 2(ב) לחוק החניכות.

יצוין כי בפועל לא ניתנים כלל היתרים בהסתמך על הוראת סעיף 2(ב) לחוק החניכות, ולכן קיומה של פסקה זו מתייתר ממילא.

השפעה על זכויות הילד

החוק המוצע מצמצם את המקרים שבהם ניתן להעביד נער במקצוע שלא כחניך ותורם להגנה על בטיחותו של הנער כמתבקש על פי אמנת האומות המאוחדות בדבר זכויות הילד, אשר אושרה על ידי עצרת האומות המאוחדות ביום כ"ב בחשון התש"ן (20 בנובמבר 1989) ואושרה בידי מדינת ישראל.

סעיף 2 לחוק החניכות, התשי"ג-1953 (להלן – חוק החניכות), שענינו איסור העבדת נער אלא כחניך, קובע בסעיף קטן (ב) את המצבים שבהם רשאי הממונה על החניכות, שמונה לפי סעיף 24 לחוק החניכות, להתיר העבדת נער במקצוע שלא כחניך.

כך פסקה (1) של סעיף קטן (ב) האמור, מאפשרת התרת העבדת נער כאמור בתקופה שבה קיים במדינה מצב של חירום, בתוקף הכרזה לפי סעיף 9(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948 (להלן – פקודת סדרי השלטון והמשפט).

ההכרזה על מצב חירום קיימת במדינה משנת 1948. סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה, שענינו הכרזת מצב חירום, ואשר מעגן את ההסדר שהיה קבוע בפקודת סדרי השלטון והמשפט קובע כי הכנסת רשאית להכריז על מצב חירום אם ראתה שקיים במדינה מצב כאמור וכי תקופת תוקפה של הכרזת הכנסת לא תעלה על שנה אחת, ואולם היא רשאית לחזור ולהכריז על מצב חירום למשך שנה אחת בכל פעם.

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 108; התש"ס, עמ' 135.

[החמ 3502-2]

